

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripisana se pisma, oglaš. itd. izjaku po običnom cjeniku ili po dogovoru. Isto tako je sa prilozima. Novi se šalju poštarskom nametnicom (astegno postale) na administraciju „Naše Sloge“. Ime, prezime i najbližu poštu valja tačno označiti.

Kona list nedodje u vrijeme, zakaže se javi odgovarajuću adresu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Izlazi svakog četvrtka na str.

Dopisi se utrađaju ako ne tiskaju.

Neblijegovani listovi se neprimaju. Predplata u poštom stoji 25 for., za seljake 22 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i 1 za polgodinu. Izvan carine više politarin.

Na malo jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farneto br. 14.

Poučni, gospodarski i politički list.

Stigom raste mala stvari, a nesloga sva pakvari. Nar. posl.

Poziv na predplatu.

Početak ovog mjeseca otvara se predplata na „Našu Slogu“ za treću četvrt ili drugu polovicu ove godine.

Mi nastojimo po najboljih silah, da zadovolimo željam naših čitatelja i potrebam našega naroda po Istri, pak možemo punim pravom očekivati od jedinomisljenika i prijatelja, da će na vrijeme predplatu na list ponoviti.

Molimo dakle sve naše dosadašnje predplatnike, koji nisu, da bi izvolili čim prije predplatu za II. tečaj 1895. obnoviti, a stare dužnike sjećamo ozbiljno, da već jednom učine ono, na što se kao pošteni muševi obvezuše. Ciena nalazi se na čelu lista.

Uprava „Naše Sloge“.

Proslava

25godinjinice „Naše Sloge“.

(Kona).

Sastanak

Iza toga progovori narodni zastupnik i dekan g. I. Kompare, koji se zahvaljuje sa svoje strane zastupniku g. Spinciću, koji nam je podao izvrstnu kritiku o parlamentarnom položaju u carevinskom vieću. Obzirom na izbornu preinaku reče, da se je od vlade moralo očekivati, da će proširiti izbornu pravu na one, koji ga do sada neuzivaju. I on prizna, da se je to pitanje razbilo radi prepira, kako da si razdielu zastupnička mjesta bivše tri sdružene stranke carevinskoga vieća. Sebičnost im je podkopala tlo. Radili su svaki za sebe, a bez svakog načela. Tako su posturali i u školskih poslovih. Svi znamemo, da valja promijeniti školske zakone, za što se morali prvi zauzeti članovi konservativnog kluba. Ali oni, da ostanu na vladi, odustahu od toga zahtjeva.

Istotako donese na razpravu poroznu preinaku, kojom su htjeli još više pritisnuti najniže slojere državljana, osobito seljake i radnike.

Ako su dakle proti takovoj vladi bili naši zastupnici u opoziciji, moramo njim samo zahvaliti. Takovu zabralu izrekao je narod našim zastupnicima na svih sastancih, koje su obdržavali tik pred netom obavljenim zemaljskim izbori. Narod se je tada svuda izjavio, da odobrava posvema rad naših zastupnika, da im je za to zahvalan, da će ih slijediti makar nedošla i težija vremena.

Zaključujući zamoli prisutne urednike naših novina, neka bi i u buduću što obširno izvišćivali o radu naših zastupnika, čim se narod podučava, osvješćuje i nadržuje.

(Na koncu popratili su prisutni živahnim odobranjem govom g. Dekana.)

Prav. g. dr. Dinko Vitezić reče, da nije kanio govoriti, na prisjenu da je odgovoriti zastupniku Spinciću, koji je izjavio, da nisu bile samo vlade krive radi naših žalostnih odnošaja, nego i stranke, koje su ih podržavale. On je bio također kao zastupnik u onom klubu, koji je neko doba podupirao vladu, nu u tom klubu nebljaše on radi zastupničkog mjesta.

Što se tiče izborne preinake misli, da bi se naši zastupnici imali zauzeti za obće izbornu pravu.

Zast. Spincić odgovara g. predgovorniku, da ga je slabo shvatio, jer on je smjerao u svojem govoru jedino na zastupnike i vladu koalicije. Na g. predgovornika nije niči izdaleka mogao cijliti, jer mu je baš on savjetovao, da ne stupa u Hohencartov klub, koji je pohoga vladu podržavati.

Gleda izborne preinake, reče, da se je o tomu govorilo na raznih naših sastancih nedavno, a i prije jednom u Dekanah, gdje se izjavio obćija — Laginja i on — za obće izbornu pravu.

G. Ivan Hribar, zastupnik na zemaljskom saboru u Ljubljani, reče, da bi rad i on

unkon svega, što je danas ovdje čuo, izrazio jednu želju gg. državnih zastupnikom. Govornik drži, da se pripravljaju promjene u političkih odnošajih u monarhiji, na što daju slutiti i riječi Njeg. Velič. zastupnikom Heroldu i Biankini-u. Odlučujući krugovi vidili su napokon, da se sa njemčekom ljevicom neda vladati. Sada dolazi opet na površinu češki narod, koji zauzimalje vrlo važno mjesto u Austriji, i kojemu su, reč bi, sada viši krugovi skloni. To su znaci, po kojih se može suditi, da bi moglo doći dogovaranja sa zastupnici Češkoga naroda, a za tkvar slučaj valja, da smo i mi pripravi. Zastupnici naši imali bi nastojati, da se dogovore sa zastupnici Češkoga naroda, da bi ovi za slučaj dogovaranja sa vladom, uzeli u svoj program i nas Hrvata i Slovence. Govornik želi čuti mnijenje o tom pitanju od prisutne gg. zastupnika. (Burno odobranje.)

Zast. dr. Laginja kaže, da će odgovoriti u ime obćije. Misao g. predgovornika je vrlo zdrava. Moguće je, da dođje do ugovaranja sa Mladoćsi. Mi smo — reče — i do sada bili u uzkom savezu s njimi. Nemože reći već sada, što i kako bi postupali, da se ih pozove na bilo kakva dogovaranja, ali toliko može već danas izjaviti, da će za svaki korak čistim čelom odgovarati biračim i narodu. (Živahno i obćenito odobranje.)

Urednik Podgornik izriče, kako uživaju naši zastupnici obćenito pouzdanje radi njihovog neselbičnog i požrtvornog djelovanja. Takovo pouzdanje bijaše im izraženo i na zadnjoj skupščini političkog društva „Edinost“. Razpravljajući o resoluciji, da se izreče zastupnikom pouzdanje, rekoše nekoi, da žale. Što nije došao na skupščinu bar jedan od državnih zastupnika. Uzprkos tomu bijaše resolucija prihvaćena velikom većinom glasova. Nu, nešto nas je pri tom ijak iznenadilo, i to obrazloženje jednoga govornika, kojim je nastojao opravdati svoj predlog, da se ne da nada izjavu pouzdanja. Pošto je dotični gospodin ovdje, moli ga, da se jasnije izmzi.

Urednik Jakić odgovara, da se je on protivio pouzdanici, jer je bio dobio nekakvu pismenu prijavu. Videći pako, da je njegovo obrazloženje izazvalo sveobći nemir, obratio se je odmah poslije skupščine brzojavno na dotično mjesto molbom, da mu se uprave potanje obavijesti. Iskrenim veseljem valja mu javiti, da dotična dvojba nije išla naše zastupnike, već drugu dvojicu. Želi, da mu se tu iskrenost ne upiše u grih.

Gosp. Anton Truden žali što se lahko mnmo dvoji o nečem, o čemu se neima dokaza. U ime slovenske inteligencije u Trstu prosvjeduje proti izopačenom izvišću o zadnjoj skupščini „Edinosti“, osobito pako prosvjeduje proti nareknutju, da inteligencije nebijahu na rečenoj skupščini, jer da se tobož neslaže sa odborom. (Burno povladjivanje i pleskanje.)

Urednik Podgornik svrta se na izjavu presvj. g. dr. Vitezića glede obće izbornog prava. I on je toga mnjenja, koje zastupa g. Spincić. Izbornu preinaku valja osnovati na temelju porea od krvi. On želi, da bi i današnji sastanak izjavio želju, da bi se naši zastupnici u Beču zauzeli za što slobodniji izbornu pravu. Konačno predloži, da bi se i ovdje izreklo zahvala i pouzdanje gg. zastupnikom. Jedno i drugo bijaše jednohlasno prihvaćeno.

Zast. dr. Laginja izpričava se što mu nebijahu moguće doći na glavnu skupščinu „Edinosti“. Izriče svoje mnijenje, da bi se glavne skupščine u buduću u delavni dala, osobito obzirom na gg. svećenike. Nadalje preporuča odboru, da bi savrazo glavnih skupščinah i u Istri, čim bi se narod politički odgojilo.

Predsj. Mandić odgovara predgovorniku, da se je odbor „Edinosti“ obavirao većinom na to, da budu skupščine mnogobrojno pojedene, što je moguće u Trstu jedino od nedjeljah ili svetih. Poznato mu je, da se se gg. svećenici tužili, što se sazivlje skupščine od nedjeljah, kad im je nemoguće ili vrlo teško sudjelovati. Upravu obzirom na naše svećenstvo upriličili smo današnju svečanost u delavnik, nu na žalost nevidimo ovdje

onih, koji žele, da se sastajemo u delavni dan. Ako se bude u Istri ili bilo gdje izvan Trsta sazivalo skupščine ili sastanke, valjaće to učiniti opet po nedjeljah ili svetih, jer delavnik nemože narod zapustiti svoje svakodajne poslove. U ostalom — reče — odbor će uzeti, do znanja ovdje izražene želje i nastojati, da im se zadovolji.

Presvj. g. dr. Vitezić reče iza toga, da bi valjalo nastojati oko toga, da izlazi „Naša Sloga“ dva puta na čedan.

Mandić mu odgovara, da će uprava lista i tu želju uzeti do znanja, ali se boji, da će biti teško za sada oživotvoriti ju radi pomanjkanja sredstva.

Pošto se nije više nitko za rieč prijavio, zaključio predsjedatelj sastanak, zahvaliv se svim prisutnim na mnogobrojnom posjetu, na trieznom i ozbiljnom razpravljanju i uzvikov na koncu: Do vidova u 1 sat kod banketa!

III.

Banket.

Stalno nikada nisu jošte prostorije naše čitaonice sakupile toliko odličnih gostova s raznih strana naše domovine. Okolo 1 sata po podne počeli gostovi zasjedati za prostrani i dugi stol, što se je pružio po svoj doljni veliku dvoranu. Pošto se je priglasilo zadnji dan više gostova nitko li se je očekivalo, to se jedva svi u prostranoj dvorani smestise. Nu počastnom mjestu posjedoh naši narodni prvaci i zaslužni rodoljubi. Među prvimi vidismo presvj. g. dr. Dinka Vitezića, pred. gosp. A. Karabinića, državne zastupnike gg. dr. Laginja, Iv. vit. Nabergoja i profesora Vjek. Spincića, zemaljske zastupnike gg. I. Hribara, Fr. Dolca, St. Jenka, Josipa Kompare, dra. Dinka i dra. M. Trinajstića. Od narodnog svećenstva bijahu tuj: pred. g. dr. Fr. Volarić, župnici gospoda Stefanuti, Legat, Pipan i Slovokiv. Obćinski načelnici gg.: Š. Defar, J. Mahnić, I. Belić; bivši buzetski načelnik i zastupnik Fr. Flego Odvjetnici gospoda: dr. Pretner i dr. Truden. Urednici gospoda: Cotić, Podgornik, Jakić i Kvašar. Odvjetnički perovodje gg.: dr. Ribač, dr. Abram i dr. Podreka. Gg. dr. M. i dr. V., naš slavni kipar Renčić i mladi pjesnik R. Katalinić-Jeretov. Veletriči gg.: Truden i Mamkoč; trgovci gg.: Vučković, Kundić, Križ, Balanč, Šarhon. Zastupnici svih slavenkih društva Trsta i nekoih iz okolice kao gg.: Kalan, Gijvić, Turk, Žitko, Macak jun., Grmek, Polić. Narodni župani gospoda: Ivić, Buzdon, Sanković. Iz drevnog Kastva došao na svečanost dični tamošnji rodoljub g. Mirko Jelusić; iz Opatije g. N. Persić iz Kanfanara vriedni naš A. Mšan i jedan posjednik; iz obćine Umaga 4 posjednika. Bilo je i drugih gostova, koji će nam oprostiti ako ih ovdje po imenu ne spominjemo — jer se svih više nesjećamo. U svemu bilo je za stolom okolo 80 osoba.

Poslije prvih ljeta oglasio se za rieč tajnik odbora i urednik Mandić, te pozdraviv i ovdje najsrdačnije sve mile gostove, predložio im, da ravna stolom g. prof. Spincić, na što svi prisutni burnimi živio-klici pristahu. Prof. Spincić, primajući se te časti, reče, venciem, napose gg. svećenikom slovenske i da je bio već do sada mnogo puta i u raznih krajevih u svakojakih društjih, ali onoga, što sada čuti, nije nikada jošte čutio. Uspomena nu prošlost, ozbiljnost sadašnjosti i pogled u budućnost spjnaju mu se u duši. Sjećamo se onih, koji su osnovali „Našu Slogu“ i kojih neima više među nami. Strahom započese djelo prije 25 godina, a Bogu hvala postignuto je i više, nego li su se oni nadali. Tomu su nam svjedoci mnogobrojni prijatelji. Tolike protivščine jamče nam, da se je naš narod probudio, da nije ono više, što je bio u prijašnje žalostno doba — živi mrtvac U mnoztvu neprijatelja vidi on najveći uspjeh „Naše Sloge“. Danas smo svi uvjereni, da je naš list do sada koracao po pravom putu, pa na tom putu neima ostane i u buduću.

U ovom stolom vidimo jednoga od osnivača „Naše Sloge“, pred. gosp. Karabinića (burni živo-klici); zatim prnaka među našimi prvaci presvj. g. dra. Vitezića (Klicanje i pleskanje); državne i zemaljske zastupnike, obćinske načelnike, zastupnike društava i drugih slajez naroda. I to je, gospodo, razlog, da mi danas obuhvaćam posebno čuvstvo rjedići sakupljenu toliku i tako odličnu gospodu, koji slave riddku narodnu svečanost. Džem čašu u proslavu 25godinjinice „Naše Sloge“, u proslavu uspomena milih nam pokojnika i na čast svim onim, koji se sakupljaju pod zastavom „Naše Sloge“. (Burno odobranje i pleskanje.)

Urednik Podgornik govori u ime polit. društva „Edinost“. Spominje kako bijaše u č. Istri prije 25 godina, kako se je pomalo počeo narod buditi i kako sačinjava danas samo jednu veliku stranku — stranku Hrvata i Slovenaca bratski sdruženi. Takove sloge neima drugdje među našom braćom. Zaslužno za to ide jelio „N. Sl.“ Tomu se innde razloga najviše veseliti društvo „Edinost“, u ime kojeg i kao novinar nazdravlja uredniku Mandiću.

Dr. Pretner pozdravlja sakupljene u ime čitaonice. Njega veseli što se je u njenih prostorijah sakupilo toliko odličnjaka iz Istre, koji vode čisto idejalnu, neselbičnu i požrtvornu borbu za pravu svoga naroda.

R. Katalinić-Jeretov napio je domovini krasno deklamovanom pjesmom.

Josip Kompare diže čašu za boljak seljčkoga stališa, koji je među nami liepo zastupan, radi kojeg bijaše „Naša Sloga“ u prvom redu ustrojena i bez kojeg nebisimo mogli ništa opraviti. (Zdravica ta bijaše gromkimi živio-klici popradena.)

Ivan Buzdon, župan iz Laništa, zahvalio se predgovorniku na krasnoj zdravici seljčkome stališu. Govorio je priposte ali oduševljeno i logično. Na koncu napio je zastupnikom naroda, koji za nj toliko rade i trpe. (Silno odobranje popratilo je taj govor.)

R. Katalinić-Jeretov deklamovao je pjesmu „Seljakom“, a zatim se sjetio u poljetnoj zdravici prava hrvatskoga naroda, biskupa Strossmajera i dra. A. Starčevića. Burno klicanje slijedilo je: Živio Strossmajer! Živio Starčević!

Dr. Dinko Trinajstić zahvalio se rodoljubnoj „Čitalnici“, koja nam je odetupila danas prostorije, te napio sil. odboru iste.

Sl. Jenko nazdravi našemu zaslužnom svećenstvu, koje apostolski vrši svoje teško poslanstvo i koje imade neprocjenjenih zaslug za naš narodni preporod. (Gromko odobranje.)

Iv. Hribar sjeća se iz djakih vremena svoga prijatelja g. prof. Spincića, koji je već na sveučilištu pravio velike osnove pripravljajući se marljivo i utrajno za svoj buduć rad među svojim narodom u Istri. On je kasnije izvesti odlučnošću i požrtvornošću, čim se on i danas odlikuje. Nazdravlja mužu, koji lije nikada zdvojio i koji se vazda drži svojih idejala iz mladosti. (Oduševljeno klicanje i pleskanje.)

Zast. Spincić, zahvaljujući se na krasnoj napitnici, reče, da se je vazda držao načela, da pravda svta, mora prije ili kasnije pobjediti. Nazdravlja najbližju nam braću Slovence i Slovence u Istri.

Fr. Stefanuti diže čašu za složno djelovanje Hrvata i Slovenaca, bez česa neima nam spasa jednim ni drugim.

Ivan vitež Nabergoj izreče napitnicu istarskim Hrvatom suborincem i jedinomisljenikom. Zahvali uredniku „N. Sl.“, koji promiče djelom slogu, ljubav i uzajemnost Hrvata i Slovenaca u Trstu i Istri. (Burno pozdravje svi napitnicu prnaka trčdanskih Slovenaca.)

Ivan Hribar zahvali se na napitnici g. Stefanuti-u naglasiv, da je hrvatsko slavje i slovensko slavje, te nazdravi skupnoj nam budućnosti.

R. Katalinić-Jeretov sjeti se hrvatske Rieke, gdje su današnji mladi hrvatski prvaci Istre škole potzali.

Mirko Jelusić nazdravi uredniku Matku Mandiću.

Stjepan Gijvić čestita i nazdravi uredniku Mandiću u ime radničkoga društva.

R. Katalinić - Jerošov napjeje hrvatskoj Ateni, dnevnomu Dubrovniku.

Zast. Spiničić zaključio red uzdravica, sjetiv se još jednom sreća današnjega našega rada, i to u erkvu, kod sastanka i kod banketa, spomenu one, kojih smo se danas sjetili i to u miru i živih, prisutnih i odsutnih, to konačno napjeje svim našim odsutnim istomisljenikom i prijateljima.

Za čitavoga banketa vladalo je živahno veselje, iskrena radost i neprisiljeno oduševljenje. Među pojedinačnim uzdravicama pjevalo se u manjih zborovih i skupno rodoljubna pjesma, koje bijahu izlivena puna srca pravog veselja.

Od strane odbora za proslavu 25 godišnjice izričito i ovdje svim onim, koji su osobno kod svečanosti sudjelovali, ili koji se pismenim i brzojavnim pozdravi sjetili našega lista i naših priraka, najsrdačnije zahvalni. Svevišnji podijelio nam svima milost, da bismo u sretnijih danih za Hrvato i Slovence slavili 50 godišnjicu „Naše Sloge“.

Hrvatska gimnazija u Istri.

Interpelacija narodnih zastupnika dra. Matka Laginja, Vj. Spiničića i drugova na ministra za bogoslovlje i nastavu u sjednici carevinskoga vieća od 21. junija o. g.

Po puškom popisu od god. 1890. ima u Istri 140.713 stanovnika, koji se slože hrvatskim, 44.418 stanovnika, koji se slože slovenskim jezikom, a po tomu u svemu 185.131 stanovnika slavenskoga plemena.

U istinu pako u Istri ima još više Slovena, jer se u nekih kotarih kod mnogih stanovnika, koji pripadaju slovenskom plemenu, talijanski jezik zabilježi kao onaj jezik, kojim se oni slože, radi čega se po statistici smatraju kao Talijani.

Ovo stanovništvo, koje u okrugu broji 200.000 duša, nema ni jedne jedine gimnazije, u kojoj bi se njegova mladež počivala u vrhstom jeziku, e time je tako članak 19. državnoga temeljnoga zakona o obćenitih pravih državljana za slavensko pučanstvo Istre isto što i mrtvo slovo.

Nasuprot za 118.027 (i još manje) brojevo Talijana postoji jedna ces. kr. državna gimnazija u Kopru s talijanskim nastavnim jezikom, a za sama 5904 Nijemca postoji gimnazija u Puli s nastavnim njemačkim jezikom, pri čemu valja još opaziti, da svakako bolje stoji njemački i talijanska mladež lakše može pohađati gimnazije u gradu Trstu, kao i osale tamošnje srednje škole.

Već na 13. februara 1874., dakle već pred 20 godina, tadašnji narodni zastupnik iz Istre dr. Vitezić zapodjenu u ovoj visokoj kući pitanje o osnutku hrvatske gimnazije u Istri; od to doba poslani su direktno ili indirektno — obćina pazinska, te sve obćine, u kojih obitavaju Hrvati i Slovenci, u koliko nisu pod pritiskom talijanskoga elementa, u tu svrhu mnogobrojne peticije na ministarstvo za bogoslovlje i nastavu; ali sve uzalud!

Ušljed toga su Slavani Istre prinuđeni, da svoju mladež šalju na hrvatsku gimnaziju na Rieci, al oni ućeci tu, jer tobož „u inozemstvu“ od zemaljskih zaklada ne dobivaju nikakvih stipendija, te su zaveda u sumnji, da li će im maturalna svjedočba biti nostrificirana; ili ta mladež u vlastitoj zemlji i u Trstu na državnih gimnazijah izgubi vlastiti jezik, svršet i svoju narodnost.

Čovjek zdrava razuma upravo ne može pojmiti kako ministarstvo nastave može omalovažati jedno za Slavene Istre na kulturnom polju toli važno pitanje, pošto je to ministarstvo sve odnose molbe neposredno zainteresovanoga pučanstva pa i iste resolucije, što ih je ponovno primila visoka kuća, moglo posve odbaciti, ne uzavišši ih, ne našlo dapače ni za vrijedno, da odgovori na interpelaciju u ovoj stvari od 28. maja 1894., dakle od preko godina dana, ili bar da nabroji razloge, zašto se neće odgovoriti.

Pa ipak, dok ovo Slavani Istro opravdano i po svih pravih zakonitih, ne može se u govoriti o tobožnjih kahvijah narodnostnih preterivanjih, jer je ono pučanstvo bilo posve sporazumno, da se na toj novoj hrvatskoj gimnaziji koja bi se imala osnovati, uvedu kao obligatni nastavnim predmeti njemački i talijanski jezik.

I obzirom na mjesto, gdje bi se imala gimnazija osnovati, neima nikakvih temeljitih prigovora, jer obćina Pazin ima dovoljan broj stanovnika sve hrvatskoga jezika, ima više pučkih škola, kao u obće dotični i susjedni sudbeni kotari, s hrvatskim nastavnim jezikom, a sam grad je u vrlo zdravom kraju u sredini zemlje, te je u njemu i prvašijih godina već postojala državna gimnazija.

Redi navedenih razloga valaze se pučanski prinuđeni, da na preuzvišena predložnika ministarstva za bogoslovlje i nastavu, koji, prost od stručarskih obzira, ina samo zakone izvršavati i prosvjetu promicati, stave ovo pitanje:

Je li njegova preuzvišenost sklona sve nužno poduzeti, da se što prije u Istri, a imenito u Pazinu, osnuje c. kr. gimnazija s hrvatskim nastavnim jezikom a s njemačkim i talijanskim kao obligatnim predmeti?

U Beču, 20 junija 1895.
Dr. Laginja, Spiničić, Perić, dr. Gregorić, Nabergoj, Kušar, dr. Kaizl, dr. Pačak, dr. Šil, Purghart, Rašin, Adamek, Formacek, Tekly, dr. Vašaty, dr. Ferjančić, Biankini, Brezrovsky.

Franina i Jurina

Fr. Stanite malo, kumpare Jure!

Jur. Pjaže, sutle Froane?

Fr. Ste čuli čoa konantja po Dubošniči našemu farenkaju?

Jur. Nis avištoal... Čoa bi to moglo bit?

Fr. Ko čete, ču vam zakantot.

Jur. Ko vam se ne giusti.

Fr. (pjevajući po napjevu Kačićevih pjesama):

Aj prodauče, žalostna ti majka!

Aj prodauče Jorkovo kolino,

Odkad si se na njeg namirio

Više nisi kakov si nam bio,

Ter s rankunom pratiš svoga Jorka

Kud bi triba „anke alla forka“,

A na svojih laješ sad starinu

Kakonoti brek na mješčinu:

Aj prodauče, grom te ne ubio

Kamo li si glavom udario!

Za trideset srebrijnaka plaće

I za zdih Jorkova obroka

Spletke kajš sprot slovensko braće,

Zovnuć na nje Bog za svidok:

Aj prodauče, vrag te ne odnio

Aj prodauče, žalostna ti majka!

Jur. Lijte, lijte djovalin, kako je lipo spe-

ljonna. Bi se otilo da tako zakantotaju

još nikomu.

Fr. Don, doa... i nekemu podeštata.

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri kao Cirilo-Metodijski dar priposlane nam: Veleč. g. Andrija Benigar iz Altur 2 kruno; veleč. g. Josip Marok iz sv. Lovreča paz. 2 kruno; gospoda pravnič Fr. Dorčić i Iv. Pošćić iz Graca svaki po 1 kruna, g. I. M. Trst 5 kruna. Živili!

Odklikovanje. Njeg. Velič. cesar i kralj Fran Josip I. imenovao je veleč. gosp. Dragutina Hutba, vojničkoga župnika, sudu u Zagrebu, i profesora vjeronauka na državnoj gimnaziji u Trstu, velenč. g. dra Petra Tomasini-u pučastinim kanonic istnoga kaptola u Trstu.

Preč. g. Hutb je vrlo dobro poznat u našoj Istri, gdje broji mnogo štovatelja i prijatelja, koji će se razveseliti na ovu vest o odklikovanju onako čestita muža. U ime prijatelja i u ime naše čestitane najsrdačnije preč. g. Hutbu!

Imenovanje. Ministar pravosudja imenovao je sudbenog prisluškika g. Rudolfa Lazarich-a, pristavom kod c. k. kot. suda u Poreču.

Preč. g. dr. Ivan Črčić, kanonic sv. Jerolima u Rimu, piše nam, obzirom na našu vest u svečanom broju „N. Sl.“, da je blagopokojni biskup Dobrila došao u Trst sa tadanjim kanonicom sv. Jerolima u Rimu, sada pak. **Pulicem** koliko sliedi: „Pop Juraj Pulić posta stopr 1877. godine kanonicom naše crkve sv. Jerolima, a malo dana prije bijaše došao u Rim iz Trideata, gdje do tada bijaše ravnateljem gimnazije. A brže da nije on bio u Rimu ni godine 1870. mjeseca lipnja, pak da je tada otišao iz Rima skupa s nezaboravnim biskupom Dobrilom, bivšim mojim gostom.“

Biti će kako piše preč. g. dr. Črčić, Mi smo ono napisali po kazivanju preč. g. Antuna Karabaika.

Govori narodnih zastupnika gg. dra M. Laginja i prof. Vjek. Spiničića. Na drugom mjestu navadjamo, da su govorili prošlih dana opetovno naši dični zastupnici na carevinskome vieću.

Tako je govorio dne 4. t. mj. zast. Spiničić o političkoj upravi u Primorju i

to kod razprave o proračunu ministarstva unutarnjih posala. Dne 5. t. mj. govorio je dr. Laginja kod proračuna ministarstva za zemaljsku obranu.

Kod razprave proračuna ministarstva bogoslovlja i nastave upisali se obćija, da će govoriti kod raznih stavka toga proračuna. Dne 6. t. mj. govorio je zast. Laginja o srednjih škola u Primorju, napose o gimnaziji, koja bi se imala osnovati u Pazinu.

Kod razprave o proračunu ministarstva unutarnjih posala stavio je zast. Spiničić dvie resolucije, i to jednu kod stavke: „gradnje cesta“ i kod stavke: „vodne gradnje“.

U budućih brojevih donieti ćemo sve te govore i resolucije. Danas nebijase nam moguće ništa od toga priobćiti, jer smo htjeli svršiti opis svečanosti 25-godišnjice „Naše Sloge.“

Celjsko pitanje riješeno. U sjednici carevinskoga vieća od dne 10. t. mj. bijaše prihvaćena stavka proračuna od 1500 fr. za paralelne slovenske na nižoj gimnaziji u Celju — nakon duge, žestoke i burne razprave sa oko 30 glasova većine.

Dr. Bartoli contra prof. Spiničić. Na govor, koj je govorio zast. Spiničić dne 4. julija po prilici jednu uru, oglasio se je zast. Bartoli za stvarni izpravak, i ućiao ga dne 5. julija. Bartoliev izpravak glasi od rieči do rieči ovako:

„Gospodin zastupnik Spiničić obnašao je u svojem jućeranjem razlaganju za dobro, da mo na temelju jednoga „on dit“ (veći se) obtuži, kao da bih ja bio porabio izraza nepovladjivanja proti mojim sunarodnjakom.“

Čudeć se što se zastupnik usmjeljuje obtuživati na temelju jednostavnoga „on dit“, izpravljam stvarno, da je njegova obtužba beztemeljna i kriva. Ja bih smatrao izpod moć časti, da njim činim taj izpravak, al ga činim prema kući, da ista uzmogne iz to činjenice o sadržaju svega njegovoga razlaganja suditi.“

Poslie 24 ura toliko je izštudirao i zapisao, te slabo pročitao.

Na to mu je odmah zast. Spiničić odgovorio ovo:

„Tobožnji stvarni izpravak zastupnika takozvanoga velikoga posjeda istarskoga moram stvarno tako izpraviti, da u istinu nije izpravio stvarno nijedno po meni navedena činjenice. U ostalom nek bude njemu na čast, da ne-odsudjivao izgrednika proti hrvatskim zastupnikom dne 11. janara t. g. večer.“

„Rieči, na koje jedine se može protezati tobožnji izpravak zast. Bartoli bilo bi ona, koje je zast. Spiničić rekao, pošto je u kratko opisao izgrednika proti hrvatskim zastupnikom dne 11. janara t. g. u Poreču i u gostioni. Na taj opis je nadovezao ove rieči: „I tako bili smo sami sebi pripušteni. Pošto je gosp. zastupnik dr. Bartoli upravo ovdje, to velim, da sam od nekoga čuo — njeiki tal. zastupnici bili su na prvom podu, on nije —, da je taj čin, izveden tamo dne 11. janara večer, pošto mu se ga je pripovjedalo, označio kao „barbarstvo“. Ja bih mogao imenovati osobu, koja mi je to pripovjedala.“

Zastupnik Spiničić, kako svaki vidi, nije rekao, da je zast. dr. Bartoli zbilia označio napadaj na hrvatske zastupnike u gostioni, gdje su večerili, barbarstvom, nego je rekao, da je čuo, da je dr. Bartoli onaj čin označio onako. On pozna osobu, koja mu je ono pripovjedala, mjesto gdje mu je pripovjedala, i ima zato i svjedoče — dakle može dokazati da je čuo. Pripovjedao je to u parlamentu u prisutnosti dra. Bartoli, i ovomu bila je dana prilika, da reče, da li je tako ili ne.

Dr. Bartoli kaže u svojem izpravku, da nije onoga čina označio barbarstvom. On smatra rieči Spiničićeve kao obtužbu, kao da on nebi nepovladjivao činovom njegovih sunarodnjaka, izgrednika. On smatra tu obtužbu beztemeljnom i krivom. On povladjuje njegovim sunarodnjakom. On neodsudjuje barbarstvom napadaja na hrvatske zastupnike, nego ga odobrava; on ga u svojem „izpravku“ nit ne-njeće. Desad smo ga još mogli držati plemenitijim. Sad možemo suditi i njegovu „civilta i cultura“. On se ogradjuje proti tomu kao da bi odsudjivao napadaje, on se sa izgrednici tako rekne postojevitju.

Čestitamo zastupnicima istarsko-talijanske kulture, koju drugi zovu bruttura, i svim njihovim prijateljima i zagovornikom.

Obćinski izbori u Podgradu. Javili smo u zadnjem broju, kako su započeli dne 2. t. m. obćinski izbori u Podgradu i kako je toga dana postupala izborna komisija pristano, protzakonito. Istetako postupala je komieja drugog i sljedećih dana, ali sve to ništa nije pomoglo. Odlučna volja naroda uništila je sve spletke urođenih protivnika, talijanskih podrepnika, prijatelja i drugova glasovitoga puljskoga Jorka. U svih trih izbornih tiehlo pobjeđila je hrvatsko-slovenska stranka upravo

sajno: Narodni odmetnici i prodanci bijahu hametom potučeni.

Uzprkos uništenju na stotine glasova, pripadnika naše stranke, i uspor tomu, što se je s protivno strane činio nećuren priisak na naše čestita birae, prošli su u sva tri-tieha naši čestiti predložnici. Niti jedan pripadnik šarenjačke stranke nebijase izabran u novo zastupstvo.

U III. izbornom tiehu bijaše najžešća izborna borba. Tuj se nadali narodni dušmani pobjedi, ali im bijaše loša sreća. U tom tiehu, imali su naši predložnici po službenom izvješću oko 90 glasova većine, doćim ih je bilo po našem brojenju bar dva puta toliko.

U II. i I. tiehu malo bijaše made za talijanačke prodance, jer su u tih tiehlih biraei svietniji, nadsvieniji i imućniji.

Kad bijaše dne 5. t. mj. o podne proglašen uspjeh izbora u I. tiehu, nastalo je u čitavom Podgradu neprisiljeno oduševljenje. Na stotine naroda klicalo je od veselja pred obćinskom zgradom. Zastupnici svih poreznih obćinah podaše se u stan narodnoga zastupnika i tamošnjeg prvaka g. S. J. Jeka, gdje ga burno pozdraviše i izručise mu krasan vienc. Na staroj tvrđavi vijala se ponosno narodna trobojnica doćim su mužari izpod tvrđave naviešćivali narodu uspjeh sjajne pobjede.

Mnogobrojne čete naroda dolazile su kasnije sa zastavama pred stan svoga vodje i prvaka te tuj njega i kod njega skupljene rodoljube oduševljeno pozdravljalo kličući gromko: **Zivio Jenko! Zivio Spiničić!** itd. itd.

To bijaše doista pravo narodno slavlje, kakvog nije jošie Podgrad doživio.

Uspjeh obćinskih izbora u Podgradu pruža nam novi dokaz što se sve složnim silami, odlučnostju i požrtvovnošću postignuti dade.

Tamošnji prodanci povukoše se u svoje brloge, gdje će sada valja smovati nove spletke, nu uzaludan im je nećist posao. Tko se družu s najlućim narodnim protivnicima, s osobami, koje bi nas sve utopile u žlicu žući, tomu uzmogne Bog dati sreće ni blagoslova.

Njihov grozni poraz kod svih izbora morao bi ih već jednom opametiti, te bi se imali skrušeno podvrić sudu naroda, neće li, da se i na njih obćinosti ona strašna, koju nam pjesnik predstavio u toli groznoj slici:

„Prošteno je grešnicima
Zaluzčaru, ubojici,
Prošteno je svima, svima,
Samo nije izdajci!“

Uspjeh obćinskih izbora u Podgradu nije porazio samo domaće izrode, već je on i strašna moralna čaška svim onim, koji su riećiu i činom podupirali te narodne odpadnike, i koji se bane na mekanih duševici a gospodskih palatah i.....

Drizmo, da nemožemo za danas bolje zaključiti ovo kratko izvješće nego li tim, da sjetimo prijatelje i protivnike na onu naša krasnu: „**Stogom rastu male stari, a nestoga sve pokvari.**“

Porinutje nove ladje. Prošle subote bijaše porinuta u more svećanim načinom sa diljah kod sv. Roka nova oklopnača c. kr. mornarice, pokrštena imenom „**Wien**“. Kod krsta kumovala je grofica Klemansseg, suprugna ministra-predsjednika Iz Beća došla je posebna deputacija gradskoga zastupstva, državnih zastupnika i drugih odlučnjaka. Nova ladja služiti će za obranu obala.

Iz carevinskoga vieća (sjednica od 6. julija). U toj sjednici odgovorio je ministar domobranstva i na podolji govor zast. dra. Laginja, a tako i izvjestitelj baron Schwegel. Ministar nije odbio nego je žalio izraze koje je dr. Laginja rekao proti onim, koj su na upravi u Primorju, i dodao, da će svi nastojati, da se onakovih izraza nebudu u budućemoglo rabiti proti njim. Baron Schwegel pokazao se je onim, što je, njemački licitarc, prijatelj Talij; a i činovnika, prijatelja Talijana. On je i tako daleko išao, da je prosvjedovao proti izrazom dra. Laginja. Ućiao je ono, što nisu ni sami najvišji činovnici, kao zagovornici svojih podređenijih učinili.

Poslie ministarstva domobranstva došlo je na red ministarstvo bogoslovlja i nastave. Kod svih diehova razprave toga ministarstva upisulo se je mnogo govornika, najviše kod srednjih škola, gdje dolazi celjsko pitanje o razpravu. Kod razprave središnje uprave toga ministarstva upisao se među ostalimi dr. Laginja; kod srednjih škola Vošnjak, Robić, Laginja, Spiničić; kod obrtnih i specijalnih Spiničić; kod pučkih Klan, Spiničić. U istoj sjednici govorio dr. Laginja, zagovarao je hrvatsku gimnaziju u Pazinu, uređenje školstva u obće u Primorju, takuo se je i nekih pitanja bogoslovlja i odgovarao nekoliko zast. Luzzatu, koji je tvrdio, da Talijani u Austriji neimaju ništa, i rekao, da će glasovati proti slov. paralelam u Celju, jer Slovenci imadu toga već preveć! — E se non ridi, di chieder suoli?!

Promjene u krčkoj biskupiji. Kako smo već javili, tri su plovane tamo popunjene. Č. g. Mihovil Mužina do sada plovao u Belom, postao je plovanom u Dubašnici; č. g. Josip Mrakovčić, upr. plov. u Baski, postao je plovanom u Dobrinju, a č. g. Jakov Dinić upr. kar. u Valunu plovanom u Vrbniku. Po tom promjenjeni su: č. gosp. Pavo Milović iz Dubašnica na Puntat; č. g. Ivan Sparožić iz Panta u Martinšćicu; č. g. Anton Petriš iz Martinšćice u Lina na Pagu; č. g. Blaž Soldatić iz Lina na Predošćicu; č. g. Ivan Sintić iz Predošćice u Belsi; č. g. Petar Volarić iz Vrbnika u Valunu; a uprava plovanje u Baski povjerena je č. g. Antonu Andriću kancelaru biskupske kurije i korinjskom vikaru u Krku.

Istarska posujnica u Puli. — **Podružnica u Pazinu.** Veseljem doznajemo, da je ta važna i za naš narod u Istri već toli zaslužna zadruža zasnovana i vodjena po g. dr. M. Legniji, utemeljila u Pazinu svoju podružnicu, te da je ova započela prvim tekaćeg mjeseca svoje djelovanje. Opućenim upravitelji podružnice jesu gg. dr. D. Trinajstić, odvjetnik i načelnik, *Antun Berčotić*, trgovac u Pazinu, i *Josip Grubišić*, župnik u Bernu. Poslovanje se za sada vodi u odvjetničkoj pisarni g. dr. D. Trinajstića.

Tako ponaša tužne odnošaje u srednjoj Istri, gdje je sav novčani promet dosad bio skoro izključivo u rukah naših narodnih protivnika, znati će vnažiti zamašaj i nuždu ovakve ustanove. Njezin uspjeh pak će poglavito ovisiti odavidjalnosti i podpre svjetlijih naših rodoljuba u pojedinih mjestih, pa njim ju mi u tu svrhu najtoplije preporučamo.

Znakove „avite coiture“ očitio je i vrli načelnik u Tinjani g. Šime Defar, komu su u noći od 6—7 t. m. nepoznati zlikovci zapalili koptu siena. Pak da nisu svuda jednaki naši narodni protivnici!

K proslavi 25-godišnjice obstanaka časopisa „Naše Sloge.“ Slavimo postanak naše novine? Da, slavimo ga jer ta novina bijaše i jest narodnom duhu hrana. U njoj nam svakovrstna voća, liepa vidu, ukusu ugodna; voća životvorna. Već to rinaše rođe, da te nestane, ali ti propasti nećeš. List, koji danas slavi dvadeset i pet godina obstanaka svojeg, neumorno otirao tu studeni znoj sa tvojeg multotrpno; čela; on ti je melemom mazao tvoje rane i napola ugasile oči! Veseli se, jer „Naša Sloge“ probudila je istarskog seljaka. Ako te i zastiru kad što oblaci, ne plaši se rođe, u sried Trsta-grada imaleš zaštitnicu, koja brani Tebe Tvoje, i koja znade smjelo potjerati crne oblake sa Tvojeg obzorja. Ne zdvajaj mi rođe o svojoj budućnosti; pred vječnom Pravidom ima u zalih još krvi prolivene od oca Tvojit, „za krst častni i slobodu zlatnu“. Budi vjerna našoj narodnoj zastavi i poljeda je stalna.

Baska, na Krku 25. lipnja 1895.

Matej Dorčić.
Sv. Cirilu i Metodu na čast pali su na mnogo mjesta u pazinskoj občini kriesove. Izakli se osobito: Pazinsko polje, Trvizani i Beramci, koji poslednji su također na vrh brega sv. Marije spuštali rakete, a njihovi „živio-klici“ odjekivali su čak do Pazina.

Konstituiranje odbora polit. društva „Edinost.“ U prvom odborovoj sjednici dne 7. t. m. konstituirao se novo izabrani odbor kako slijedi: I. podpredsjednik g. dr. Gregorin; II. podpredsjednik g. I. M. Vatrovac; tajnik g. Mlako Cotić a blagajnik g. Ante Bogdanović.

Iz Trvira nam pišu: Ovdješnje pučanstvo se veoma rado i hrvaljevno zauzelo za gradnju zvonika u našem mjestu, te je dobrovoljno prinosi već namaklo toliku svota, da je pazinsko občinsko zastupstvo zaključilo zadovoljiti želji onoga pučanstva i sagraditi zvonik. Bila je već raspisana i javna družba za gradnju, pa je nade, da će nakoro ista započeti. Ali Trvizu bi se htjela i nova župna crkva, jer sadanja je odveć tiesna i mučena za naše vjernike, a k tomu već i trošna. Sagraditi novu na istom mjestu nebi bilo uputno, jer nema dovoljno prostora. Kako čujemo, sa strane vrednog našeg župnika g. *Bukovca* ne bi bilo prihvatljive, da se crkva na drugom mjestu sagradi. Bacio se već i oko na shodno zemljište, koje stoji u liepom položaju, te gdje bi se moglo najbolje smjestiti crkvu. Zemljište je vlastništvo rodoljubno obitelji *Ivana Sironića*, nekakja blagopolkoinog *papa Antona Sironića*, koga je neumrla naš biskup *Dobrota* upravo ono krasno pismo, priobćeno u poslednjem broju „Naše Sloge“.

Nedvojimo ni mirve, da će vlastnik zemljišta vriediti naš Ivan Sironić zadovoljiti željam pitka, pa ustupiti pomenuto zemljište u navedenu svrhu obćenito koristi, što će bit

Boga na slavn, njemu na diku. Zelimo samo, da se s nadežde, strane čim prije, poveru shodni koraci, pa da se pristupi konačnom rješenu toli važnog za nas pitanja.

Iz Cerovlja dne 27. junja 1895. Velenenim gospodine uredniče, odovuda nemimate nikada novosti, nikada vesti, kao da ovdje sve u masti i slasti pliva. Nu tomu je g. uredniče baš protivno. Oblast nam je pred godinu dana zatv-rila ovdješnja župna crkva, jer se je bojala, da će se srušiti na ljude. Nijedna stvar nije za sve vieke, tako ni naša crkva, te rabi popravka u svakom obziru. Najbolje bi sagraditi novu crkvicu, jer bi po našem mišljenju poprak sadašnje više stajao nego li gradnja nove. Pitanje je, tko da namiri troškove gradnje? Pitanje ovo dalo bi se na daleko i široko razpresti, nu ja sam Vam obećao, da ću Vas, veleneni, u kratko obavjestiti, zato moram svršiti ovim: Staralo se je, da se zatvori crkva a nitko se ne briga, da se druga sagradi? Nitko i opjeta nitko. Da, gospodo, samo tako naprieda nastojte, da pak izgubi vjeru, pak ćete onda vidjeti na čemu ste. Uze ovu naš je nesreća iznenadila i druga. Dne 27. t. m. saskupljao je sieno Mate Grzevič, kad na jednom udari u njega grom, te se odmah stvorilo ne rekav ni rieči. Čovjek bio je srednje doba u službi kod Martina Mečara iz Previža. Eto izgleda onim, koji kumu uvijek „sajeta te ubila“ i u obće svim proklinja-onem. Drugi put radje rečite: o Bože, očuvaj nas od nagle smrti. Tim načinom nećeš Boga uvriediti, a drugim, osobito mladim deč je liep primjer dati i sebi potrebite milosti izprositi od Boga.

Svečano otvorenje Starčevićevog „Doma.“ Predsjednično klnba stranke prava u Zagrebu izdalo je slijedeći poziv: „Na 17. srpnja (julija) o. g. otvara se dom dra. Antuna Starčevića. Ovoj svečanosti pozivlja se učtivo svaki štovatelj našega pravka, naročito pak oni, koji su doprineli bud što k ovomu narodnomu daru. Istodobno sastaje se i gođišnja skupščina stranke prava. Svečanosti i skupščina zapremati će duve 17. i 18. o. g. Razpored obavio se je na 4. srpnja o. g. No već sada upozorujemo naše prijatelje, da se prirede na učestvovanje kod ove slave i na velevažnom poslu stranke u skupščini. Sastanku skupščine mudi će prisustvovati samo onaj aktinji član stranke, koji će za to pristupnicu imati. Isto tako moći će učestvovati na zajedničkom objedu samo onaj, tko se za to barem tri dana prije, dakle do uključivo 14. srpnja najavi. Banketa mogu prisustvovati i pravšašice. Pristupnice kako za skupščinu, tako i za banket imadu se zatražiti kod klubskog tajnika, nar. zastupnika dra. Mila Starčevića u Zagrebu, Nikoljeva ulica br. 3. Ako bi koji učesnik sastanka imao kakav posebni predlog za skupščinu, imati će ga predsjedničtvu kluba pismeno uručiti najdulje do 15. srpnja o. g. Željene obavjesti glede stanovah daje tajništvo kluba.“

Glavna skupščina hrvatske čitaonice „Danica“ u Lovranu. Sl. odbor čitne „Danice“ razaslao je svojim članovom slijedeći poziv: Najuljudnije pozivlje se Vnše gospodstvo na gođišnju sjednicu hrvatske čitaonice „Danica“ u Lovranu, koja će se održavati u društvenih prostorijah dne 10. tek. m. j. u 7 sati poslie podne sa slijedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika. 2. Izvješće tajnika. 3. Izvješće blagajnika. 4. Možebitni predlozi.
Lovran, dne 8. julija 1895.

ODBOR.
Iz Lovrana pišu nam početkom srpnja. Alaj sa osjetljivi ti naši lovranski *Katobrezi*. Ugljednju li poštenoga domaćega čovjeka, gdje vrši dužnosti svoje, ili gdje se poslužuje pravom, zajamčenim mu po istom njegovom kralju, eto ih, da složno na nj graknu, samo ako čini nešto, što njima nije u prilog. Tako se zbilo i prigodom posljednjih izbora u ovom našem tobož „kalabreškom“ Lovranu.

Nadošlo par vriednih i čestitih izbornika, nalazeših se u službi „ungarsko-hrvatskog parob. društva“ i podali svoj glas veleni. g. dr. A. Stangera, a ne pobožnomu i bogaboječemu *Andrejčiću*. Da niese toga nikada učinili! — Čekajte, osvetit ćemo vam se već mi, rekoše i namah sazvaše vieće. Sastankom ravnao glavom sam Marino. Protokol vodio — najnoviji Talijan (!) Kobula.

Prisutni svi lovranski Talijani, (!) koji imadu glavu na vratu, inače nebi imali u riedu glasu ili vota.
Prvi započme Marino: — Gospodo, reče, izdalo me šilo i kopito; mi nebismo svi ukupno vriedili ni „pipe tabaka“, kad nebismo uznastojali, da tim „Croatizam“ na rep stanemo. — Pravo je, zaurila slavno vieće, stanimo im na rep, stanimo im na rep! — Ako ne ćemo, da nam kapetani i

meštioni od „Ungaro-croati“, dolaze razvijati „scatole“, mi moramo, da sami stvorimo jedno društvo ili „societad“ koje će činiti „konkurencu“ „Ungaro-Croati“!

— Daknko, učinimo. Živio Marino! rukne čitavo vieće.

— Eto, nastavi Marino, ja dajem sva moja kopita za nekoliko „acioni“.

— Ja pak sva svoja šila i kopita, koja mi već ne služe, odkada sam „arancal“, reče „Ljubinac“.

— Ja dajem u tu svrhu sve svoje dugove, stojeći deboli Krstić, za sada provizoran Talijan, košto je negda bio provizoran Hrvat.

— Vidjeti ću, da li imadem na „sofite“ još koji *Kristal*, pa ću i ja uzeti koju „acion“.

— Meno je pak jako žal, ali moram jušto sada poć va „bagini“, kamo me pošal naš kapelan, da se malo razfrizkam, zač da sam prevać tepal, ale kada se vitićim od „banj“ dat ću i ja ču mi bude ustalo „...“ reče Kobula.

— Al ja mislim, primjeti Marino, da još sve to neće biti dosti, valja svaknko čekamo „Čozote“ dok se vrata „bragoci“ oni će nam za stalno pomoći. Kobula pročita nato protokol, Marino zaključni sjednicu.

Gospoda Talijani (!) posjedohše tada oko ognja, na kojem se u golemoj „kukumi“ varili „piani i projeti“ gospode Kalabreza. Medjutim, ako i jesu oni „piani i projeti“ išli „in sumo di makaroni“, to se ipak još i sudu „Ugarsko-Hrvatsko društvo“ tresie od silna straha pred kalabreškimi prišnjami.

Program sastanka hrvatske mladosti u Zagrebu dne 15. i 16. o. m. j. Otvorenje skupščine po predsjedniku zagrebačkoga odbora i izbor predsjednika dva podpredsjednika i tri bilježnika. 2. Pozdrav predsjednika. 3. Sveobći gođišnji sastanci hrvatskog djačtva. 4. Udruživanje hrv. akad. djačtva (postojeća društva i osnivanje ferjalnih držtva). 5. Djački list. 6. Sloboda akad. gradjanah na hrv. sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu. 7. a) Što je za medicinski fakultetom nu hrv. sveučilištu u Zagrebu? b) pitanje o velikoj školi za kulturu tla u Krizevebi; c) o pomorskoj akademiji u Bakru; d) o tehničkoj školi u Zagrebu. 8. Razlozi i uzroci, zašto se pravnici i filozofi, koji su svršili nauke na sveučilištu u Zagrebu, ne pripuštaju u drugoj polu monarhije u državnu službu. Način i sredstva, kako da se to odstrani. 9. Zašto se akademičkim gradjanom štipendistom iz Bosne i Hercegovine, brani polazak sveučilišta u Zagrebu? Način, kako bi se to moglo odstraniti. 10. a) *Hrvatske škole u Istri i druze sv. Cirila i Metoda*; b) pohrvaćenje gimnazije u Zadru; c) pohrvaćenje nehrvatskih školah na hrvatskom teritoriju; d) pučke škole na Rieci. 11. Dužnosti hrvatskoga djačtva prema svojoj domovini i narodu u pogledu političkom, kulturnom i gospodarstvenom. 12. Izbor gođišnjeg odbora i odredjenje mjesta za budući gođišnji sastanak.

Vanjski učesnici (a amo spadaju uz akademičke gradjane i svi ovogodišnji abiturijenti) neka se prijave do 12. o. m. j. na upriličitelje sastanka ili na odbor hrv. akademičkih gradjana u Zagrebu, Gracu, Insubruku ili Beču.

Glavna skupščina „Matica Hrvatska“ obdržavana bijaše dne 23. junja. Predsjednik g. Tade Smičkica otvorio je skupščinu krasnim govorom, u kom je „Maticu“ opravdao od njekih neopravdukih prigovora osobito od toga, što „Matica“ još nije kod sebe na zajednički rad usredotočila sve književnike.

„Matica“ je o tom i nastojala, te je baš i za to sazidala svoju kuću, da se u njoj nastane sva kulturno-književna družtva. „Matica“ nije kriva, što toga nije postigla, te „Matica“ imade i šteta od nje, budući da teža iznajmljuje svoje prostorije privatnikom. Uz to je „Matica“ prigodom svoje 50 gođišnjice dala 10.000 for., da se stvori zaklada za podporu književnika, ali se nijedno drugo družtvo nije odazvalo.

Iza liepoga predsjednikova govora izvjestio je neumorni tajnik i blagajnik „Matičin“ g. Ivan Kostrenčić o književnom radu, o broju članova i o imetku „Matičina“. Ukupni broj članova bio je 11.295. — za 1.289 više nego li prijašnje godine. Tečajem godine 1894. iznosio je prihod „Matičina“ for. 39.949.71. Od toga je potrošeno na slog, tisak i papir knjiga for. 17.834 a za uzvezivanje, risarije, nagrade i druge potrebešine do for. 14.000. Uz to upravlja „Matica“ liepim zakladama i imade svoju kuću. Književni je rad upravo uzoran. Ovo naše književno družtvo, kojim se pred svim svietom ponosit možemo, preporučamo od srca svakomu.

Milodari

za garnituru pisačkoga stola za našega čičnoga pravka g. dra Ante Starčevića, što će mu se uručiti prigodom otvorenja njegova doma.

Sabrano u Voloskom: Pierina Tomićić 3 for., Marija Tomićić 1 for., Anka Tomićić 2 for., Fanica Stanger 5 for., Giancometta Stanger 1 for., Zora Stanger 1 for., Marija Perčič 1 for., Eva Fenzl 1 for., Josipa Bekar 1 for., N. N. 50 for., Marija Sucić 50 for., Marija Bačić 50 for., Amelia Raueh 50 for., Jenka Grattoni 50 for., Katica Simotić 50 for., Katica Stanger 1 for., Marija Perčić 50 for., Marija Stanger 1 for., Antonija Sucić 50 for., Auastasiya Vladis-ković 1 for., Antonija de Märzthal 1 for., Marija Simunić 1 for., Marija Sucić 50 for., Fanika Blečić 50 for., Santa Peraz 1 for., Josipa Peraz 1 for., Julijana Perčić 1 for., Marija Derenzin 50 for., Katica ud. Tomićić 50 for., Kornelia Mandić 50 for., Ivka Spincić 1 for., Marija de Märzthal 1 for., Jelka ud. Dukić 1 for., Ernesta Raičić 1 for., N. N. 50 for., N. N. 50 for.

Sabrano u Škrbici-Volosko: Sofija Šabec 2 for., Pavica Jenko 2 for., Kanica Droziua 1 for., Karmina Peršić 1 for., Santina Jurković 1 for., Marija Beynu 1 for.

Sabrano u Opatiji: Jul. Priskić 1 for., R. Miran 1 for., Vinka Justić 50 for., Ana Jurković 1 for., Margareta Justić 2 for. 50 for., Petra Car 1 for., Marija Letiš 1 for., Marija Raičić 1 for., Marija Letiš 50 for., Julia Fiamin 50 for., Emma Jurković 1 for., Tonka Fiamin 1 for., Marija Tomašić 1 for., Marija Letiš 1 for., Albina Car 1 for., Fanika Justić 1 for., Marija Jurković 1 for.

Sabrano u Kastvu: Amalia Bakarčić 1 for., Paška Dukić 50 for., Ernesta Jelusić 2 for., Lovdovica nd Jelusić 1 for., Ema Kleinmajer 1 for., Hinka Drnjević 1 for., Ivanka Buzn 50 for., Jelisava Norm-müller 1 for., Eugenija Grossman 50 for., Emma Grossman 50 for., Matilde Skender 1 for., Marija Jelusić Suančić 1 for., Marija Jurinac 1 for., Ana Karlevaris 2 for., Amalija Stefan 1 for.

(Konac slijedi).

FRAN IVAN KWIZDA.

Kwizde Restitucionalni fluid
c. kr. priv. voda za pranje koftija
Cjena jednoj staklenici a. v. f. 1-10

Kwizde Korneuburški Prašak za rejenje marve
dietetičko sredstvo za konje, rogata
Cjena 11 kut. 75 for., 12 kut. 85 for.

Kwizdu must za kopita u obranu težih i tonkih 1 kutija 4 40 for. f. 1-25	Kwizde liepak za kopita umjetni kopitni rog 1 cjev 50 for.	Kwizde Krasnoličanstvo sredstvo za obranu kopita 1 kutija 4 40 for. f. 1-10
Kwizde prašak za perutnulu dietetičko sredstvo za do- dizak mladih 1 kutija 50 for.	Kwizde mlo za sedla sa gljencem i obranu sedla i remena 1 kutija a. v. f. 1-	Kwizde smrt štakorima sredstvo za umrbežje stakora i miša, bez otrova. — 1 cjev 50 for.
Kwizde olajujuća pila za konje i rogata marvu 1 kut. 4 50 for. 30 for., zahobit 4 50 for. f. 3-—, zahobit 4 100 for. f. 6-	Kwizde prašak za prasno dietetičko sredstvo za pompihu reje. Mala kutija 60 for., velika kutija f. 1-20	

Patent natvezni trakovci iz gumija
(Patent Frotelca)
Patent natvezni trakovci izraduju se u svojoj, crnoj, žavoj i bijeloj boji u 4 veličinama i to za lice i desne noge. Meriti valja kod a.—
za šir. 20—22 cm. pristoji veličost hr. 1
— 23—24 — 2
— 24—27 — 3
— 27—30 — 4
Cjena patent natveznih trakovca u svojoj boji komad
br. 1 f. 2-40, br. 2 f. 2-70, br. 3 f. 2-90, br. 4 f. 3-00
Cjena natveznih trakovca u crnoj, žavoj i bijeloj boji
je u svakoj veličnosti za 20 for. stupnja, nego u
svoj boji.

Salje prokom pošte svaki dan glavno skladište:
Zvejsapothke Korneuburški.

Gosp. D. T. u P. Joj neimamo početka one rasprave. Naš urednik nemože u Z. Pobrnuti će se za onu osobu. Zivio!

Gosp. P. M. u V. Jarljamo vam opetorno, da smo pisali u Zagreb Vam šalju tražene knjige. Nestignu li vam u kratkom roku, oglašite nam se. Z. Zrivo!

Prijateljemo sa kranerakih otoka: Vaše odgovore na „iz situacija i bodiljka“ u svojem broju „N. Sl.“ nemožemo prihvatiti, jer bi nastala preprička i polemika, čega se moramo čuvati. U „Situacijah“ nenalazimo nikakve aride, a sudimo, da ni sastavljeni nije ciljano na pojedince, već, da je oro obćenito rečeno. U ostalom pozivajemo ga ovim, da se izjavi, da li je bilo protiv komu našemu rodoljubu na otocima ono napretno. Ako je pošten — o čemu neimamo razloga dvojiti — on će to priznati, pak ako je zlorabio nas i naš list — doviknuti ćemo mu glasno i jasno: stram ga bilo! Prijateljski Vam pozdrav!

Go sp. dopisnikom: Podgrad, Omišalj itd. stiglo prekasno.

Oglas natjecaja.

Otvara se natjecaj na mjesto obćeniskoga redara u Pazinu uz mjesečnu plaću od 30 for. posticipatno plativih iz obćeniske blagajne.

Odjeću dobiva redar prvi put u naravi a unapried 40 forinta godišnjih za nabavu iste.

Molitelji imaju biti krepkoga zdravlja, dobe od 25 do 40 godina, neporočnoga življenja, te poznavati hrvatski ili slovenski jezik u rieči i pisma, a po mogućnosti i talijanski.

Molbe neka se šalju podpisanomu do konca julija 1895.

Obćenisko poglavarstvo
u Pazinu, dne 8. julija 1895.

načelnik:
Dr. Đinko Trinašić.

Aite & Zadnik-Trst

Via Nuova na uglu S. Lazaro, preporučuju si obćenstvu svoja trgovinu manufakturinom robom. Na skladištu nalazi se posve nova roba, kako za ženske, tako za mužkarce i djecu. Veliki izbor platna, pamaka, rublja, rubaca vunenih i svilnatih. Velika zalihla svih potrebah za šivalje i krojače. U zalihli nalaze se također vrucce svakojaka boje, te se dobivaju i hrvatsko-slovenske trobojnice. Napose se preporučuju cijenj. gg. učiteljicam u mjestu i okolici za sve školske potrebitine ručnoga rada. Uzorci so šalju na zahtjev franko. Govori se hrvatski i slovenski.

Jakob Štrukelj, Trst

ulica Caserma br. 16, ulaz Piazza Caserma (naproti velikoj kasarni).

Prodaje po n-vjerojatno niskim cijenam avakovratne i englezke dvokolice (Bicycle), Zastupstvo dvokolice „A. Dier“ iz tvornice H. Kleyer, Frankfurt i Viktoria Cycle Works

Wolverhamptom (Englozka). 3-50
Dvokolice „A. Dier“ svjetskoga su glasa i uporabljuju se kod njemačke vojske. Jamiti so za svako kolo 12 mjeseci, tko nezna voziti, nauči so ga bezplatno. Posilja so u pokrajine i na sve kraje.

Svi strojevi za gospodarstvo

Peronosporna štrecaljka slična Vermorela
Samostalna peronosporna štrecaljka sa sisaljkom zračnog pritiska,
Vinske preše svakovrstnih načina.
Preše za masline, preše sa hidrauličnim tlakom,
Poboljšanje drobila

Pivničarsko orudje, vinske sisaljke, vinske cjevi.
Preša za sieno i slamu.

Ljustilo za kuruzu, Čistilnica za žito
razpošilja uz jako snižene cienne uz jamstvo i na pokus
IG. HELLER, WIEN (BEČ)

1121 Praterstrasse N. 49.

Obširni katalogi za budava i prosti svake poštarine.

Preprodavaoci se traže.

Preporuča se stroge pažnje kod kupovanja istih strojevah od patvorenja.

U LJEKARNI

EDE TOMAJA

u Zagrebu, Dica broj 12

dobivaju se osim svih ostalih liekova nekoji obće prokušani i vrlo korisni, osobito preporuke vriedni liekovi:

Mazilo proti kostobolji ili protinu, reumatizmu, kolanju i trganju u kostih, ukočenosti ili grčevom u žilak, bolu u kokovih i kričicah, kostonomu poganacu, probadanju, avakovratnim nazonam. — Ciena 80 nvč.

Sladka voda za ka-alj ili breh i za prsa, kojim se lieči kašalj, prehlada ili katar u prsih, plućih, težko dišanje, promuklost u grlu, sijpljivost. — Ciena 80 nvč.

Pojačeni željezoviti sirup dječije proti slabosti, bjedoci, škrofaloznosti, podubulosti, djetinjoj kraljivosti, ženskim bolestim, slabokrvnosti, nemoći. — Ciena flašici 1 for.

Pojačene švedske kaplje ili švedska životna tinktura (Lebensessenz). Ovim sredstvom očišćuje krv i zlatenica, popravlja i okrepljuje želudac i ublažuje glavna bol, oblačkava teginja, ili mučnina, tjera nupublost i vjete, odklanja se bol u šličci, želudacna grčeva, žutica, groznica ili zimnica, svravljuje ili grinja u trbuhu. Tko ovu toli koristno djelujuću švedsku tinkturu redovito pije, sačuvati će si zdravlje, tjelenu snagu i zapriječiti razne bolesti. — Ciena flašici s nupatkom 50 nvč.

Prah za blago ili za marvu, koji svakomu preporučam za konjski kol i kašalj, za volove, krave i svinje, za ligano čišćenje, za obječivanje želudca i probave, kada blago nećo rado žderati, pa se nupubuje. Krave daraju od zjega višo i boljoga mlieka, konji postaju žilji i jači. — Ciena jednom amotu 45 nvč.

Švajcerske pilulice, najjagurnije sredstvo za čišćenje i sčenoje i sčenoje želudca ili štonaka i crieva, za otvaranje, proti zapeklini, navali krvi u glavu i prsa, tromosti ili težini. — Ciena škatuljici 70 nvč.

Mazilo za blago osobito za konje i volove proti kolici, sčenoje i oteklinoj poslje težkoga napora, za obječivanje i okrepljivanje žila i živaca. — Jedna flaša 80 nvč.

Antiseptična voda za usta i zube sačuvaju se zubi od kvarenja, zapriječuje i ublažuje zubobolju, učvršćuje meso oko zubi, razfrtkavaju usia, uklanja neugodan vonj. — 1 flaša 60 nvč.

Fine parfume, mirisava vodice, razne pomade i boje za farbanje kose, da siedo kose počne, sine sapune, praške za gospodje, sredstva za poljepsavanje; praške za čišćenje zubi, tiestine za zube, od kojih zubi poboljuju.

Pina smrekova esencija (Fichtennadel Essenz) za čišćenje i razkuživanje zraka u sobah, za dusanje i za plućobolne. — Po 50 nvč.

Tekućina proti izpadanju vlasi učvršćuje i hrani korenje vlasi, odstranjuje prhuti i pospiješuje rast kose. — 1 flaša 50 n.

Mast proti lišaju, kraztam, peručini i osipotinam. — Jedan lončić 50 nvč.

Antisutin. Prah proti znojenju ili potu, proti zaj-djini. — Škatulja 50 nvč.

Tinktura za kurje oči izvrsno sredstvo. — Ciena 50 nvč.

Dra. Spitzera pomast za lice proti sunčanin pjezgam, mazelu, raznim pjezgam ili ščakovom, odstranjuje prekomerno rumenilo lica i nosa, hrappavost, osipotino na licu; proizvaja gladkost, nježnost; bjeloću i linocu obraza i ruku. — Ciena većem lončiću 1 for. — K tone spada još horaksov sapun po 40 nvč.

Puder-Eglantine. Najbolje sredstvo za poljepsavanje i ponatjivanje lica te posve neškodljiv i ugodnog mirisa. Nagradjeno na parizkoj izložbi zasčastnom diplomom. Dobiva se u bojal: bijeloj, ružičastoj i žutkastoj. — Ciena kutiji 1 for.

Mirisna žesta za sobe kaditi, nekoliko kapi preugodan miris. Flašica 30 nvč.

Otrov ili čemer za stienice ili kimake — Flašica 50 nortica.

Antifebrile od Rodinisa proti groznici ili zimnici. — Marij-bočica 70 nvč.

Polibromov sirup bolesti živaca, nepokoj, glavobolju trzanje, histeriju, začuhu, razne grčeve. — Ciena 1 for. 50 nvč.

Ljekovito Pepsinovo vino proti želudacnom kataru, lošoj probavi. — Ciena 1 forint.

Seker Ex trakt za bolest jetara i slezene. Ciena 1 for. 25 nvč.

Spužve za umivanje, kefice za zube.

Razne sprave iz kaučuka, bandaže, povoje za rane, pojase, kirurške sprave.

Ruskoga čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, francezkoga Cognaca.

Zalija mineralnih voda.

Sve po novinah oglašene medicinske specijalitete.

Tko naruči za pet forinti vriednosti, plaćam sam poštarinu.

Izvrstne o. kr. izklj. privilegovane štrecaljke proti mildevu (peronospora) inženira Živica

koje su obćenito u porabi radi njihore jednostavnosti, uztrajnosti i lahke uporabe za svaku vrst trta. Te štrecaljke prodavaju se, premda su mnogo sarvrišene, po dosadašnjih niskih cijenah.

Schivitz & Comp.

u Trstu.

Cienike razasilju na zahtjev franko.

Na sve c. k. poštanske ureda cesarstva razasilju komplektno štrecaljke franko uz pozvanje za 10 for.

Izrađuju za takorjeve za samporan, neprestano djelujuće tiskalice itd.

„Kupuj kod kovača, a ne pri kovačetu“ veli stari pregovor.

To važi po svoji pravici za moj zavod, jer samo tako velika trgovina, kakova je moja, ima radi gotoroga plaćanja velike množine blaga i drugih prednosti, jeftine stroške, koji najposie samomu kupovalcu u korist doći moraju. —

Krasni uzorci zasebnim strankam gratis i franko.

Bogata zbirka uzorakah, kao dosada nikada, za krojače nefrankovana.

Komadi za odjeće.

Peruvian i doeking za veličastno svenstvo, predloženi komadi za uniformu c. kr. činovnikah, također za teletane, vatrogasce, gumbaše, livrije, sukno za biljari i igraće stole, pokrivala za voz, jodan. Velik izbor švajcerskoga, korničkoga, tirološkoga lodna za gospodu i gospoje po izvornih cijenah tavarna u tako velikom izboru kako takorih ne može imati nisi dvadesetera konkurencija. Najveći izbor samo finoga trajnoga sukna u najmodernejih bojah za gospo. Sukno, koje se daje prati, putni ogrtači od 4 do 14 for. itd., također potrebe za krojače (kao podstave za rukavo, gumbi, igle, konac itd.).

Jeftino, primjerno, pošteno, trajno, čisto sukneno sukneno blago i no dobro kupovanje euvajah, koje imoju komad vriednost odškodnino za krojače, priporuča

Iv. Stikarofsky,

Brno (austr. Maechester).

Najveći izbor sukna u vriednosti 1/2 milijuna for. — Pošilja se po poštarakom pouzecu.

Na oprez! Agenti i preprodavaoci nudjuju nedostatno svoje blago pod znamenjem „Stikarofskoga blaga“. Da zabranim vayanje p. n. odumana, nazonjanam, da takovim ljudem ne prodajem blago pod nikakvom pogodbom.